

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců

Mgr. Filipa Skřivana a JUDr. Ing. Venduly Sochorové v právní věci

žalobce: J. V.
sídlem H. 93, H. C.
zastoupen Mgr. Evou Doleželovou Liškovou, advokátkou
sídlem Petýrkova 1960/13, Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 8. 2024, č. j. MZP/2024/240/1360, sp. zn. ZN/MZP/2024/240/155,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

72/2024

III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Krajský úřad kraje Vysočina (dále jen „krajský úřad“) rozhodnutím ze dne 24. 4. 2024, č. j. KUJI 41230/2024, ve věci hospodaření na rybníce Krčil p. č. X v k. ú. P. u P., který je součástí Přírodní rezervace Krčil (dále též „PR Krčil“), žalobci povolil výjimku dle § 43 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“), ze základních ochranných podmínek v přírodních rezervacích stanovených v § 34 odst. 1 téhož zákona, a výjimku dle § 56 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o ochraně přírody ze zákazu dle § 50 téhož zákona zasahovat do přirozeného vývoje (rušení, zraňování) zvláště chráněných druhů v souvislosti s hospodařením na rybníce, a udělil žalobci souhlas dle § 44 odst. 4 zákona o ochraně přírody.
2. K uvedeným výrokům stanovil krajský úřad žalobci několik podmínek, mimo jiné podmínku 1) *Hospodaření na rybníce bude jednoborkové (= každoroční výlov) s výlovem na podzim (1. září-31. října) a okamžitým napouštěním. Jiná manipulace s vodou nebude bez předchozího souhlasu uskutečňována.* a podmínku 6) *Po podzimním výlovu 2024 zůstane rybník v roce 2025 bez nasazené rybí obsádky (alespoň do 15. září 2025).*
3. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí krajského úřadu potvrdil.

II. Žaloba

4. Žalobce se brání žalobou proti dvěma shora uvedeným podmínkám. Uvádí, že při povolení výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody a stanovení podmínek výjimky se uplatní správní uvážení. To však musí být řádně odůvodněno a musí vycházet z objektivních skutečností a objektivních měřitelných poznatků. Nemůže jít o pouhou domněnku správního orgánu. V případě přezkumu správního uvážení správním soudem se dle žalobce lze skrze explicitní zmocnění k přezkumu zákonnosti v podobě překročení zákonem stanovených mezí správního uvážení nebo jeho zneužití dopracovat také k přezkumu správnosti. Obsahovou stránkou rozhodnutí správního orgánu se soud musí zabývat v rozsahu zejména jeho proporcionality. Nepřiměřený zásah do vlastnických práv žalobce spočívá nikoliv pouze v nemožnosti rybník po určitou dobu využívat, nýbrž povede k jeho zarůstání a zničení, které bude vyžadovat případně následné technické zásahy v podobě odbahnění apod.
5. Závěry správních orgánů jsou dle žalobce zcela v rozporu s aktuálními vědeckými poznatky stran udržení diverzity ekosystémů na rybnících. Žalobce uvádí, že o rybník se musí pečovat, jinak zaroste a svoji funkci ztratí. Pokud nemá rybník správné množství a skladbu rybí obsádky, nedochází k „vyžírání“ zooplanktonu, který se tak přemnoží a dojde ke snížení množství kyslíku ve vodě. K totožným problémům dochází v okamžiku, kdy dojde k zarůstání vláknitými řasami a vodními rostlinami, zejména orobincem, a zvyšování sulfanu ve vodě. Sám orgán ochrany přírody tvrdil zhoršování průhlednosti vody, tato skutečnost ovšem nemusí být způsobena rybníční obsádkou.
6. Důsledkem neosazení rybníka řízenou rybí obsádkou může být také výskyt invazivních druhů, které se ve vodě rozmnoží, jelikož nebudou mít přirozené konkurenty. Ostatně toho se zřejmě obává i orgán ochrany přírody, když v podmínce č. 2 stanoví, že případný výskyt Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

72/2024

střevličky východní je nutné nahlásit. Jak se má rybník ohlídat, když nebude loven ani zarybněn, ale jasné již není.

7. Uvedená podmínka je dle žalobce v rozporu s Plánem péče o PR Krčil na období 1. 1. 2018 – 31. 12. 2027 (dále jen „plán péče“), neboť ten předpokládá snížení rybí obsádky a určení její druhovosti, nikoliv však žádnou rybí obsádku.
8. Nezákonné je i stanovení termínu výlovu, neboť se jedná o pouhou domněnku a „hledisko předběžné opatrnosti“, což je termín, který je dle žalobce ve správním řízení zcela nepřipustný.
9. Žalobce proto navrhuje, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že ze žalobních námitek nevyplývá, s jakými aktuálními vědeckými poznatky jsou závěry správních orgánů v rozporu. Nikdo nezpochybňuje, že rybník je umělou nádrží, která vyžaduje péči i údržbu a v případě dlouhodobého neobhospodařování jako rybníční ekosystém zanikne. Pokud žalobce obecně poukazuje na to, že zhoršování průhlednosti vody nemusí být způsobeno rybí obsádkou, ale přemnožením zooplanktonu způsobujícího následné snížení množství kyslíku ve vodě, anebo v důsledku zarůstání vláknitými řasami a vodními rostlinami, zejména orobincem a zvyšováním sulfanu ve vodě, pak krajský úřad v roce 2023 zjistil vymizení makroplanktonu o velikosti 2 až 20 mm (z toho lze dovodit i absenci přemnožených vláknitých řas), přičemž ani k zarůstání litorálu vodními rostlinami nedocházelo (naopak se prováděla redukce a kosení porostů orobince). Vzniklý zákal vody (zooplankton ve vodním sloupci byl rybami již zkonzumován) byl tedy nade vše pochybnost způsoben aktivitou ryb na dně rybníka (víření dnového sedimentu) a v důsledku uvolňování živin také namnožením drobných planktonních řas (zelenohnědé zbarvení vody a zákal). Termín výlovu byl s ohledem k dřívějšímu ukončení predačního tlaku rybí obsádky především vůči zvláště chráněným druhům obojživelníků (tedy výhradně ve veřejném zájmu) stanoven od 1. 9. do 31. 10., což je důležité i kvůli jejich úspěšnějšímu zazimování.
11. V důsledku žalobcem aktuálně používaného způsobu hospodaření již došlo k ohrožení samotného předmětu ochrany PR Krčil. Přijatá opatření mají určitý vliv na dynamicky se měnící rybníční ekosystém. Proto teprve až po kontrolách v roce 2025 až 2027 (hledisko předběžné opatrnosti) může být následně rozhodnuto o přípustné míře dalšího využívání rybníka k chovu ryb. Případné namnožení střevličky východní, kachen či redukci vodních makrofyt lze řešit realizací běžných hospodářských opatření, k nimž je žalobce tak jako tak ze zákona povinen. Proporcionalita mezi potřebnou mírou ochrany PR Krčil a zvláště chráněných druhů a zájmem žalobce podmíněně hospodařit na rybníce je stanovenými podmínkami zajištěna a také odpovídajícím způsobem odůvodněna. Žalovaný proto navrhuje, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobce a duplika žalovaného

12. Žalobce ve své replice uvádí, že z fotografií založených ve spise není nic patrné. Ze zápisů z místního pozorování není zřejmé, kdy byly učiněny, zda byly učiněny v datech tam uvedených nebo dodatečně. Vyplývá z nich existence velkého množství skokanů a larev ropuch, což vylučuje tvrzení, že chov ryb žáby ohrožuje. Dále je potvrzeno zarůstání

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

72/2024

rybníka, o kterém hovořil žalobce. Kvalita vody v těchto zápisech řešena není. Měření kvality vody exaktním způsobem provedeno není. Rovněž z e-mailů založených ve spise plyne, že stav obojživelníků je uspokojivý a že není jasné, zda přibývá ryb. Podklady jsou dle žalobce nedostatečné a napadené rozhodnutí je založeno na domněnkách. Žalobce zároveň nechápe, kde měl žalovaný zjistit, že by snad žalobce nedodržel plán péče. Takové chování žalobce nikdy nebylo v minulosti tvrzeno, natož prokázáno.

13. Žalovaný uvádí, že měření proběhlo zcela exaktní metodou, a to pomocí Secchiho desky, což je bílá kruhová plocha většinou o průměru 25-30 cm, která je rozdělena na čtyři kvadranty (dva bílé a dva černé naproti sobě). Deska je upevněna na laně s měřítkem a spouští se pod vodu až do doby, kdy je možné od sebe barvy rozeznat. Fotografie byly pořízeny jako důkaz přítomnosti orgánu ochrany přírody v PR Krčil v průběhu vegetačního období roku 2023. Je z nich zřejmý rozsah volné vodní hladiny, výskyt přesličky, (vegetační) zákal vody a její oživení zooplanktonem. To dokazuje přítomnost vysoké rybí obsádky. Orgány ochrany přírody průhlednost vody na rybnících (nejen ve zvláště chráněných územích) používají zcela běžně. Zákon předpokládá, že orgán ochrany přírody je vybaven odbornými znalostmi tak, aby mohl základní zjištění na místě sám provést a vyhodnotit jej (§ 62 odst. 1 zákona o ochraně přírody). Žalobce vlastní podklady dokládající stav rybníka v řízení nepředložil ani nepožadoval v tomto směru provedení důkazů. Nenasazení rybí obsádky po dobu jednoho roku je jedním z osvědčených opatření ke zlepšení ekologického stavu rybníka a je možné je chápat i jako zcela preventivní opatření bez toho, že by stav lokality byl jakkoli zjišťován.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
15. Žaloba **není** důvodná.
16. Podle § 34 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně přírody *na celém území přírodních rezervací je zakázáno hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystému.*
17. Podle § 43 odst. 1 zákona o ochraně přírody *výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 16, § 16a odst. 1, § 16a odst. 2, § 17 odst. 2, § 26, § 29, § 34, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2 může orgán ochrany přírody povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody anebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.*
18. Podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody *výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah, orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.*

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

72/2024

19. Žalobce v žalobě výslovně uvádí, že nenapadá udělení samotné výjimky ve věci hospodaření na rybníce Krčil. Z obsahu žaloby pak plyne, že žalobce nebrojí ani proti tomu, že krajský úřad stanovil v souvislosti s udělenými výjimkami a souhlasem určité podmínky. Obecně platí, že v povolené výjimce mohou orgány ochrany přírody stanovit místní, časové, věcné a kontrolní podmínky činnosti, pro niž se výjimka uděluje [srov. též § 56 odst. 3 a § 87 odst. 3 písm. l) zákona o ochraně přírody]. Žalobce si je vědom i toho, že rybník Krčil je součástí zvláště chráněného území (přírodní rezervace) a nebrojí ani proti tomu, že součástí rozhodnutí o výjimce je výrazné omezení rybí obsádky oproti standardnímu hospodářskému využití srovnatelně velkého rybníka.
20. Předmětem sporu je obsah dvou ze stanovených podmínek. Sám žalobce si je přitom vědom, že orgán ochrany přírody rozhodující o výjimkách dle § 43 a § 56 zákona o ochraně přírody má prostor pro správní úvahu, neboť předmětná ustanovení obsahují kombinaci neurčitého právního pojmu a správního uvážení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2012, č. j. 9 As 30/2012-88). Na povolení výjimky ze zákazů uvedených v tomto ustanovení není právní nárok. Je věcí správního uvážení, zda při splnění podmínek pro povolení výjimky bude výjimka povolena (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10 As 252/2015-77).
21. Jakkoliv udělení výjimky není nárokové, je třeba mít na paměti, že správní uvážení provádí orgán ochrany přírody na základě posouzení kritérií stanovených zákonem. Jeho postup a rozhodnutí musí být přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil (shodně srov. VOMÁČKA, Vojtěch, KNOTEK, Jaroslav, KONEČNÁ, Michaela, HANÁK, Jakub, DIENSTBIER, Filip, PRŮCHOVÁ, Ivana. Zákon o ochraně přírody a krajiny. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 440).
22. Při přezkumu správního uvážení je soud oprávněn přezkoumat úvahu správních orgánů v rozsahu zjištění, zda správní orgány nepřekročily zákonem stanovené meze správního uvážení, anebo zda své správní uvážení nezneužily. Soud je za tímto účelem oprávněn hodnotit, zda řešení zvolené správními orgány je v souladu se zákonem, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav a zda odpovídá spisovému materiálu a také zda správní orgány přijaté řešení dostatečně odůvodnily. Soud však zásadně nemůže hodnotit věcnou správnost správního uvážení (citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10 As 252/2015-77, který se týká přímo výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody).
23. Ve vztahu ke stanovení podmínek výjimky vnímá zdejší soud tato východiska tak, že není oprávněn zkoumat správnost uvážení orgánu ochrany přírody v tom smyslu, zda jsou stanovené podmínky z hlediska vyvažování protichůdných zájmů (ochrana přírody a zájem na hospodářském využití majetku) optimální nebo zda je lze stanovit lépe (k žadateli mírněji či přísněji). Určitý zásah do práv či hospodářských zájmů žadatele je s podmínkami rozhodnutí o výjimce pojmově spjat.
24. Se žalobcem se lze zcela ztotožnit v tom, že správní uvážení stran stanovení podmínek výjimky nesmí být výsledkem libovůle orgánu ochrany přírody, nesmí být založeno na neodůvodněných domněnkách a nesmí být v rozporu s aktuálním stavem vědeckého poznání. V tomto ohledu samozřejmě soud správní uvážení k žalobní námitce zkoumá i po obsahové stránce.

72/2024

25. K podmínce č. 6, kterou se stanoví, že po podzimním výlovu 2024 zůstane rybník v roce 2025 bez nasazené rybí obsádky alespoň do 15. 9. 2025, krajský úřad v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že z důvodu přírodního významu rybníka Krčil je třeba zajistit, aby alespoň 1x za dva až tři roky zůstal rybník bez nasazené rybí obsádky. Toto opatření zajistí ideální stanoviště pro zdárné rozmnožení zvláště chráněných druhů obojživelníků v daném roce, ale i pro další významné druhy vázané na rybník Krčil. Vyloučení přítomnosti rybí obsádky v jednom vegetačním období bude velmi příznivým opatřením na stav celého rybníčního ekosystému. Ponechání rybníka bez ryb více let by však bylo nežádoucí z pohledu zárůstu rybníka a postupného zazemňování.
26. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že důvodem podmínky č. 6 byl především přetrvávající zhoršený stav rybníčního biotopu. Důkazem toho je zhoršující se průhlednost vody v roce 2023 (2. června – 45 cm, 13. června – 50 cm, 2. srpna – 40 cm, 22. srpna – 35 cm, 2. října – méně než 30 cm, šetření pracovníků Agentury ochrany přírody a krajiny ČR a krajského úřadu doložené ve správním spisu), vymizení makroplanktonu a zvyšující se zákal dnovými sedimenty vznikající v důsledku přesazení rybníka rybami. To nepochybně vedlo k nežádoucímu zhoršení ekologické stability předmětného vodního biotopu, jeho rychlejší eutrofizaci i zvýšené predaci ryb oživeného dna rybníka. To se nepříznivě projevuje nejenom do populací obecně chráněných živočišných druhů vývojově vázaných na dno či vodní prostředí, ale i na zvláště chráněných druzích představujících předmět ochrany PR Krčil (zde především obojživelníci). Pokud by rybářské hospodaření odpovídalo plánu péče o PR Krčil (zejm. menší obsádka ryb nevytvářející nepřiměřený predací tlak na oživení dna rybníka) i respektování jejích základních i bližších podmínek ochrany, nebylo by nutno podmínku č. 6 stanovovat. Nejedná se tedy o libovůli správního orgánu, ale objektivní stav věci, který je třeba neprodleně řešit a také co nejdříve napravit.
27. Jak plyne z odůvodnění správních rozhodnutí, důvodem uvedené podmínky je vyloučit predací tlak rybí obsádky za účelem zdárného rozmnožení zvláště chráněných druhů obojživelníků a dalších druhů vývojově vázaných na dno či vodní prostředí, a dále řešit problém spočívající ve zhoršující se průhlednosti vody způsobené zakalením dnovými sedimenty a eutrofizací (obohacování vody o živiny) v důsledky rozrývání dna rybí obsádkou. Uvedené úvahy jsou dle zdejšího soudu logické, stanovení dané podmínky je ve vztahu k předmětu ochrany PR Krčil řádně odůvodněné, a ve vztahu ke konkurujícím zájmům žalobce není ani zjevně nepřiměřené. Platnost rozhodnutí krajského úřadu je omezena do 31. 12. 2027, rybník má zůstat bez rybí obsádky pouze po podzimním výlovu v roce 2024 do 15. 9. 2025, tedy pouze jeden rok.
28. Podklady pro rozhodnutí byly dle odůvodnění rozhodnutí krajského úřadu také znalost lokality a širšího okolí, odborná zkušenost správního orgánu a zápisy z opakovaných šetření pracovníce Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (dne 2. 6. 2023 a dne 22. 8. 2023) a pracovníce krajského úřadu (dne 13. 6. 2023, dne 2. 8. 2023 a dne 2. 10. 2023) doplněné fotodokumentací, v nichž se uvádí informace o průhlednosti hladiny, vegetačním zákalu a informace o tom, že ve vodě je přítomno pouze malé množství drobného zooplanktonu (v pozdějším období pak žádný). Zdejší soud se proto s žalobcem neztotožňuje ani v tom, že by bylo napadené rozhodnutí založeno výhradně na domněnkách správních orgánů.
29. Jak upozorňuje žalovaný, z fotografií založených ve správním spise je patrné, kdy a na jakém místě byly pořízeny, jsou doplněny údaji o průhlednosti vody (u jedné z nich s dovětkem,

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

72/2024

že bylo měřeno Secchiho deskami), vegetačním zákalu a množství zooplanktonu a jsou podepsané úřední osobou, která zápis a fotografie vyhotovila. Žalobce sice zpochybňuje autenticitu a vypovídací schopnost daných podkladů, činí tak ovšem zcela obecně. Žádná konkrétní indicie o tom, že by se fotografie a zápisy z místního pozorování týkaly jiného období nebo že by byl stav rybníka ve skutečnosti odlišný, se v průběhu správního řízení ani později neobjevila. Dané dokumenty proto mohou sloužit jako podklady napadeného rozhodnutí. Tomu nebrání ani skutečnost, že laboratorní rozbor kvality vody proveden nebyl. Měření průhlednosti vody bílou deskou (žalovaným zmiňované Secchiho desky) je standardní metodou i dle odborného článku předloženého žalovaným, kterým byl při jednání proveden důkaz. Rovněž skutečnost, že v době místního pozorování byl zjištěn na rybníce výskyt skokanů a larev ropuch, bez dalšího neznámá, že není možné nebo přiměřené v zájmu ochrany obojživelníků chov ryb nastíněným způsobem regulovat, jak správně dodává žalovaný.

30. Žalobce pak dle zdejšího soudu nijak neprokázal, že by daná podmínka byla v rozporu s aktuálním stavem vědeckého poznání. Při dokazování odbornými články v průběhu jednání zástupkyně žalobce tuto argumentaci mírně posunula v tom směru, že z článků vyplývá především nejednotnost názorů na danou problematiku, a proto je třeba se o to důsledněji zabývat skutkovými podklady rozhodnutí.
31. Žalovaný nečiní sporným, že pokud se o rybník dlouhodobě nepečuje, ztratí svojí funkci a postupem času zanikne. Z odborné literatury doložené žalobcem však zejména plyne, že rybník je složitým ekosystémem a správná péče o něj závisí na mnoha individuálních faktorech.
32. Je pravdou, že pokud je rybník ponechán dlouhodobě bez rybí obsádky, může dojít k přemnožení zooplanktonu, zarůstání vláknitými řasami a vodními rostlinami či zvyšování obsahu sulfanu ve vodě. Napadeným rozhodnutím však není stanoveno ponechat rybník bez ryb dlouhodobě, nýbrž pouze krátkodobě po jedno vegetační období za účelem vytvoření prostoru pro zdárný vývoj obojživelníků a jiných vodních organismů bez rozrývání dnových sedimentů.
33. Podstatné je (a to plyne i z literatury odkazované žalobcem), že systém mělkého rybníka vždy do určité míry alteruje mezi dvěma druhy ekosystémů – litorálním, který se vyznačuje čistou vodou, přítomností vodních rostlin a malým množstvím ryb, a pelagickým, v němž je hodně ryb, málo rostlin a zakalená voda. Hydrobiolog J. D. v jednom z článků doložených žalobcem upřednostňuje pravidelné „narušování“ ekosystému, tj. v jednom roce rybí obsádku omezit (dojde k vyčištění vody, růstu vodních rostlin, živočichů žijících u dna, zooplanktonu) s tím, že dojde ke zlepšení kvality vody a v dalším roce má standardní rybí obsádka lepší podmínky z hlediska skladby a množství přirozené potravy.
34. Obecně má žalobce pravdu v tom, že zakalení vodní hladiny nemusí být způsobeno výhradně rybí obsádkou. Z výsledků šetření pracovníků Agentury ochrany přírody a krajiny a krajského úřadu ovšem plyne, že v případě rybníku Krčil se neobjevily problémy zmiňované žalobcem, tj. přemnožení zooplanktonu a zarůstání vláknitými řasami a vodními rostlinami. Naopak, v daných podkladech se uvádí poznámky o velmi malém množství zooplanktonu a pouze pozvolném nárůstu litorálů.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

72/2024

35. Dále je možné uvést, že v podmínce 2 prvostupňového rozhodnutí krajský úřad stanoví, že při každém výlovu je třeba rybník zcela dolovit a případný výskyt střevličky východní či jiného invazního druhu je třeba neprodleně oznámit. Jedná se tedy o preventivní opatření související zejména s obdobím výlovu rybníka, kdy z povahy věci může být nejpravděpodobněji odhalena přítomnost nežádoucích invazních druhů ryb. K jeho realizaci však není bezprostředně nutná nepřetržitá přítomnost rybí obsádky v rybníce, který nadto ani nemá standardní přítok (z něhož by se do něj mohly invazní druhy snadněji dostat), ale je napájen v důsledku své polohy v pramenné oblasti.
36. K námitce rozporu s plánem péče lze nejprve uvést, že plán péče předložený žalobcem se liší od plánu péče, který prochází správním spisem, ačkoliv měl být na dané období vydán jediný plán péče. V obou dokumentech se shodně v bodě 2.6 uvádí, že „*na trvalém omezení výše rybí obsádky a její druhové skladbě (omezení kapra a dravých ryb) je nutné trvat*“. Odlišnost spočívá v tom, že v plánu péče procházejícím správním spisem je uveden dovětek: „*Podle sledování AOPK v posledních třech letech (2015-2017) stav rybníka zcela neodpovídal uváděné nízké rybí obsádce: průhlednost vody byla relativně nízká, také planktonu bylo málo a zpravidla převažuje pouze drobný plankton. Horší stav rybníka mohlo působit přemnožení plevelné ryby. Proto je třeba ponechat rybník po příštím výlovu několik dní bez vody, aby došlo k likvidaci nežádoucí plevelné ryby a následně nasadit K1 v množství cca 10-15 kg na rybník. Pokud se stav rybníka nezlepší, je nutné občasné ponechání rybníka zcela bez rybí obsádky.*“
37. Zdejší soud požádal krajský úřad o poskytnutí kompletní spisové dokumentace (vypracování, projednání, schvalování) plánu péče. Součástí předloženého spisu je zejména oznámení o projednávání návrhu plánu péče (bez přílohy v podobě návrhu), plán péče ve stejné podobě, ve které prochází správním spisem (a v této podobě byl též po schválení uložen ve veřejně přístupném Ústředním seznamu ochrany přírody, srov. § 38 odst. 5 zákona o ochraně přírody), a schválení plánu péče s tím, že krajský úřad neobdržel proti návrhu žádné připomínky. Krajský úřad ovšem dodal, že spis již byl archivován.
38. Důvody existence plánu péče ve dvou různých podobách se objasnit nepodařilo. Třebaže plán péče procházející správním spisem občasné ponechání rybníka zcela bez rybí obsádky výslovně připouští, ani plán péče předložený žalobcem takové opatření výslovně nevylučuje. Námitka, že podmínka č. 6 je v rozporu se schváleným plánem péče, je proto nedůvodná. Zároveň zdejší soud z napadeného rozhodnutí nezjistil, že by žalovaný žalobci vytýkal nedodržení schváleného plánu péče.
39. V podmínce č. 1 krajský úřad stanoví, že hospodaření na rybníce bude jednohorkové (tj. každoroční výlov) s výlovem na podzim (1. září-31. října) a okamžitým napouštěním. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí krajský úřad uvádí, že se jedná o období, kdy již byla dokončena metamorfóza zvláště chráněných druhů obojživelníků. Na rybníce Krčil je evidován i výskyt skokana hnědého, který často zimuje na dně vodní nádrže. Proto je zároveň vyžadován termín výlovu před obdobím hibernace, tedy do 31. října. Podzimní výlovy jsou vždy šetrnější k rybníčnímu ekosystému. Žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí dodal, že v důsledku několikaletého udržování zvýšené rybí obsádky není v dostatečné míře zajištěno úspěšné přezimování populací živočichů vázaných na vodní prostředí, zejm. zvláště chráněných druhů obojživelníků. Je proto třeba predatní tlak ryb co nejdříve (při zohlednění potřeb rybníkářství) přerušit, a to již koncem října roku 2024. Dle žalovaného bylo namístě, aby hlediskem předběžné opatrnosti i uvedením lokality PR Krčil

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

72/2024

do příznivého stavu bylo omezení doby výlovu stanoveno po dobu dalších dvou let. To je důležité kvůli vyhodnocení uložených opatření a ověření, zda žalobce podmínky skutečně dodržuje.

40. Pokud žalobce v žalobě k této otázce pouze obecně namítá, že se jedná o pouhou domněnku a termín „hledisko předběžné opatrnosti“ nemá ve správním řízení místo, pak zdejší soud ve stejné míře obecnosti uvádí, že správní orgány dostatečně popsaly důvody pro stanovení dané podmínky. Žalobce s nimi nijak věcně nepolemizuje. Použití termínu „předběžné opatrnosti“ pak není ve správním řízení nepřípustné, jak se domnívá žalobce. Princip předběžné opatrnosti (tj. zavedení účinných opatření k ochraně životního prostředí v situaci, kdy nelze nebezpečí s jistotou potvrdit ani vyvrátit, srov. též § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí; v unijním právu je princip předběžné opatrnosti obecně zakotven v článku 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie) dle zdejšího soudu obecně lze aplikovat i v řízení o výjimkách ze zákazů ve zvláště chráněných územích a ze zákazů týkajících se zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Skutečnost, že podmínka omezení výlovu byla ze shora uvedených důvodů stanovena i na další dva roky (2026 a 2027, v roce 2025 bude rybník bez rybí obsádky), nevykazuje znaky libovůle či zneužití správního uvážení.
41. Obě sporné podmínky tedy z hlediska výše vytyčených mezí soudního přezkumu správního uvážení žalovaného ob stojí a nelze je hodnotit jako excesivní, neodůvodněné, nepodložené nebo nepřiměřené. Omezení hospodaření na rybníce Krčil jistě představuje určitý zásah do vlastnického práva žalobce, ten je však v daném případě odůvodněn veřejným zájmem na ochraně hodnot zvláště chráněného území. Jak nadto upozorňuje krajský úřad v prvostupňovém rozhodnutí, za omezení při hospodaření náleží žalobci náhrada dle zákona o ochraně přírody, která v případě ponechání rybníka bez vysazené rybí obsádky náleží v plné výši (což žalobce nezpochybňuje).

VI. Závěr a náklady řízení

42. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

72/2024

rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. března 2025

David Raus v.r.
předseda senátu